

KUNNALLISVALITUS

Hallinto-oikeudelle

Asia:

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päätös 8.12.2025 – esiopetuksen järjestäminen
Metsänhaltijan päiväkodissa

Valittajat:

Oikaisuvaatimuksen 25.11.2025 tehneet huoltajat

Valituslaji:

Kunnallisvalitus (kuntalaki 137 §)

Vaatimukset lyhyesti:

- Päätös kumotaan Metsänhaltijan päiväkodin osalta
- Asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi
- Päätöksen täytäntöönpano kielletään välittömästi

Keskeiset oikeudelliset perusteet:

- Puutteellinen selvitys (HL 31 §)
- Lapsen edun arvioinnin puute (VakaL 4 §, PL 30 §, YK LOS)
- Suhteellisuus ja yhdenvertaisuus (HL 6 §, PL 6 §)
- Kuulemisen laiminlyönti (HL 41 §)

KUNNALLISVALITUS HALLINTO-OIKEUDELLE

Valittajat:

Päätös, johon haetaan muutosta:

Vantaan kaupungin kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päätös 8.12.2025, jolla on hylätty oikaisuvaatimus koskien suomenkielisen esiopetuksen järjestämistä Metsänhaltijan päiväkodissa lukuvuonna 2026–2027. Päätöksestä ei ole virallisesti tiedotettu vielä 17.12. klo 11.30 mennessä valituksen tehneille, eikä pöytäkirjaa ole julkaistu kaupungin verkkosivuilla. Lautakunnan puheenjohtajalta Jenni Karemolta saamaan sähköpostiviestin 9.12. mukaan oikaisupäätös on kuitenkin hylätty käsittelyssä.

VAATIMUKSET:

1. Päätös on kumottava Metsänhaltijan päiväkodin osalta.
2. Asia on palautettava uudelleen valmisteltavaksi siten, että lapsen etu arvioidaan konkreettisesti ja vaihtoehdot selvitetään.
3. Päätöksen täytäntöönpano on kiellettävä, kunnes asia on lainvoimaisesti ratkaistu. Täytäntöönpano on kiellettävä välittömästi, esiopetushaun käynnistyessä 7.1.2026.

PERUSTELUT:

Päätös perustuu puutteelliseen selvitykseen (Hallintolaki 31 §). Metsänhaltijan päiväkodin soveltuvuutta ei ole arvioitu yksilöllisesti eikä vaihtoehtoja ole selvitetty.

Lapsen etua ei ole arvioitu konkreettisesti (PL 6 §, 16 §, YK LOS 3 art.). Päätös perustuu yleisiin linjauksiin ilman lapsikohtaista tarkastelua.

Suhteellisuusperiaatetta on rikottu (Hallintolaki 6 §). Täysi esiopetuksen poistaminen on ankarampi keino kuin on ollut tarpeen.

Yhdenvertaisuus ei toteudu (PL 6 §). Poikkeamismahdollisuuksia ei ole perusteltu Metsänhaltijan osalta.

Päätöksen perustelut ovat puutteelliset (Hallintolaki 45 §).

TÄYTÄNTÖÖNPANOKIELTO:

Täytäntöönpano tekisi muutoksenhaun hyödyttömäksi, koska esiopetusryhmien purkaminen on käytännössä peruuttamatonta. Esiopetushaku alkaa 7.1.2025.

Täydentävät oikeudelliset perustelut

1. Päätöksen vaikutusten puutteellinen arviointi ja tosiasiallinen luonne
(Hallintolaki 31 §, Hallintolaki 6 §)

Vaikka lautakunnan päätös on muodollisesti tehty lukuvuotta 2026–2027 koskevaksi, sitä ei ole esitetty tilapäisenä ratkaisuna. Päätöksen valmistelu ja perustelut viittaavat siihen, että esiopetuksen siirtäminen Metsänhaltijan päiväkodista Tähdennon päiväkotiin muodostuu käytännössä pysyväksi ratkaisuksi. Päätöksen pitkäaikaisia vaikutuksia lapsiin ja perheisiin ei ole selvitetty eikä arvioitu lain edellyttämällä tavalla.

2. Varhaiskasvatuspolun jatkuvuuden sivuuttaminen
(Varhaiskasvatuslaki 3 § ja 4 §)

Päätöksen seurauksena lapsi joutuu siirtymään useita kertoja eri yksiköiden välillä lyhyen ajan sisällä. Tämä heikentää kasvatuksellista jatkuvuutta ja vaarantaa lapsen turvallisuuden tunteen, mikä on vastoin varhaiskasvatuslain keskeisiä tavoitteita.

Päätös katkaisee lapsen varhaiskasvatuksessa muodostuneet vuorovaikutussuhteet, kasvatuksellisen jatkuvuuden sekä lisää arjen epävarmuutta. Toistuvat siirtymät heikentävät lapsen turvallisuuden tunnetta, sosiaalisia suhteita ja oppimisedellytyksiä.

3. Lapsen edun arvioinnin puutteellisuus
(Varhaiskasvatuslaki 4 §, Perusopetuslaki 30 §, YK LOS 3 art.)

Päätöksessä ei ole tehty konkreettista lapsen edun arviointia. Arviointi ei voi perustua yleisiin palveluverkkotavoitteisiin, vaan lapsen yksilöllisiin tarpeisiin ja kehityksen jatkuvuuteen. Lapsen edun arviointi ei voi olla pelkkä yleisluonteinen toteamus.

Varhaiskasvatuslaki edellyttää, että varhaiskasvatus tukee jokaisen lapsen oppimista, osallisuutta ja hyvinvointia. Päätös ei tue näitä tavoitteita.

4. Yhdenvertaisuusperiaatteen loukkaaminen
(Perustuslaki 6 §, Varhaiskasvatuslaki 3 §, Yhdenvertaisuuslaki 6 §)

Päätös kohdistuu vain tiettyyn lapsiryhmään ilman yleispätevää ja johdonmukaista perustetta ja asettaa lapset eriarvoiseen asemaan.

Valtaosaa Vantaan esiopetusyksiköistä ei ole sijoitettu tai olla sijoittamassa koulun yhteyteen. Lähes kaikissa Vantaan varhaiskasvatustyksiköissä tarjotaan myös esiopetusta. Väitetty peruste lasten koulun aloituksen sujuvoittamisesta ei ole kaupungissa yleisesti sovellettava periaate.

5. Huoltajien kuulemisen laiminlyönti (Hallintolaki 41 §, Varhaiskasvatustilaki 5–6 §)

Huoltajille ei ole varattu mahdollisuutta tulla kuulluksi ennen päätöksen tekemistä, vaikka päätöksellä on merkittäviä vaikutuksia lasten arkeen.

6. Täytäntöönpanokiellon tarve (Kuntalaki 143 §)

Päätöksen täytäntöönpano ennen lainvoimaista ratkaisua tekisi muutoksenhausta hyödyttömän.

Puutteellinen ja viivästynyt tiedottaminen huoltajille

Vantaan kaupunki ei ole tiedottanut huoltajia virallisesti eikä oikea-aikaisesti esiopetuksen järjestämispaiikkojen muutoksesta Metsänhaltijan päiväkodin osalta. Huoltajat ovat saaneet tiedon päätöksestä 11.11.2025 ainoastaan epävirallisia kanavia pitkin vasta sen jälkeen, päätös on jo tehty 10.11.2025. Menettely ei täytä perusopetusasetuksen 23 a §:ssä säädettyä velvollisuutta ilmoittaa ennakolta esiopetuksen järjestämispaiikoista ja hakumenettelystä. Yleinen esiopetuksen hakuesite on tullut postitse kotiin, muttei koskaan tietoa Metsänhaltijan esiopetuksen lopettamisesta. Ilman epävirallista saamaamme tietoa, Metsänhaltijan puuttuminen esityspaiikoista olisi tullut ilmi vasta haun alkaessa 7.1.2026.

Vantaan kaupunki ei ole käsitellyt esiopetuksen keskittämiseen liittyviä merkittäviä periaatteellisia linjauksia kokonaisuutena. Näistä ei ole ollut tietoinen Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, joka päätöksiä tekee, eikä kuntalaisia ole tiedotettu. Vantaan kaupungilta puuttuu selkeä kaupunkitasoinen linjaus, sillä nykyinen yksikkökohtaisesti vaihteleva ryhmämuodostus ei tue yhdenvertaista toteutusta. Mahdollinen siirtymä kohti koulun yhteydessä järjestettävää tai muuten koulupohjaisempaa esiopetusta edellyttää poliittista harkintaa. (Vihreiden pöytäkirjalalausuma, Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan kokous 8.12.2025, puheenjohtaja Jenni Karemon sähköposti)

Puutteellinen tiedottaminen on heikentänyt huoltajien tosiasiallista mahdollisuutta vaikuttaa päätöksen valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja valmistautua esiopetuksen hakemiseen. Menettely on vastoin hallintolain 6 §:ssä säädettyjä hyvän hallinnon periaatteita sekä osaltaan liittyy hallintolain 41 §:n mukaiseen kuulemisvelvollisuuden laiminlyöntiin.

Tiedottamisen puute on merkityksellinen myös muutoksenhaun ja täytäntöönpanon kannalta.

Koska huoltajille ei ole annettu päätöstä virallisesti tiedoksi oikea-aikaisesti, päätöksen täytäntöönpano ennen asian lainvoimaista ratkaisemista tekisi muutoksenhausta tosiasiallisesti hyödyttömän ja vaarantaisi lasten edun.

Oikaisuvaatimuksen yhteydessä annettu lisäselvitys

Kaupunki on oikaisuvaatimuksen käsittelyn yhteydessä täydentänyt päätöksen perusteluja viranhaltijan antamalla lisäselvityksellä, jossa esiopetuksen lakkauttamista Metsänhaltijan (ent. Matarin) päiväkodissa on perusteltu yleisluonteisilla palveluverkkoon, koulujen läheisyyteen ja segregaatian ehkäisyyn liittyvillä tavoitteilla. Nämä perustelut eivät ilmene alkuperäisestä lautakunnan päätöksestä, vaan ne on esitetty vasta oikaisuvaatimuksen johdosta. Kaupunki ei ole tiedottanut millään tavalla suunnitelmasta keskittää Matarin päiväkodin tulevat esikoululaiset Tähdennon päiväkotiin, joten ilman oikaisuvaatimusta, ei tieto keskittämisestä olisi tullut perheille, eikä näin ollen Tähdennontoon olisi osattu hakea. Oikaisuvaatimuksen yhteydessä esitetty lisäselvitys ei korvaa hallintolain 31 §:n edellyttämää ennakkollista ja riittävää selvitystä eikä varhaiskasvatuslain 4 §:n mukaista lapsen edun arviointia päätöksentekohetkellä.

Päätöksen täytäntöönpano ennen vahvistusvaihetta

Lautakunnan päätöksen pöytäkirjasta ilmenee, että esiopetuksen toimipaikat on tarkoitus vahvistaa vasta sen jälkeen, kun esiopetukseen ilmoittautuneiden lasten määrä on tiedossa. Tästä huolimatta Metsänhaltijan päiväkodin esiopetus on suljettu pois jo ennen ilmoittautumisen alkamista. Päätöksen täytäntöönpano ennen vahvistusvaihetta sitoo esiopetuksen hakua ja tekee muutoksenhausta tosiasiallisesti hyödytöntä. Päätöksen täytäntöönpano on tästä syystä kiellettävä ja asia palautettava uudelleen valmisteltavaksi asianmukaisen selvityksen ja lapsen edun arvioinnin tekemiseksi.

Huoltajien omat näkemykset ja lapsen edun konkreettiset vaikutukset

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päätös olla järjestämättä esiopetusta Metsänhaltijan päiväkodissa on huoltajien näkemyksen mukaan lasten edun vastainen ja perustuu puutteelliseen arviointiin. Päätöksessä on painotettu hallinnollisia ja rakenteellisia tavoitteita, mutta jätetty arvioimatta päätöksen todelliset ja konkreettiset vaikutukset lapsiin ja perheisiin.

Metsänhaltijan (ent. Matarin) päiväkodissa on tehty vuosien ajan tiivistä ja toimivaa yhteistyötä Mikkolan koulun kanssa. Esiopetuksessa olevat lapset ovat tutustuneet koulun tiloihin, oppitunteihin, piha-alueeseen ja lähiympäristöön säännöllisesti. Pedagoginen jatkumo esi- ja alkuopetuksen välillä on toteutunut käytännössä hyvin, vaikka esiopetus ei ole sijainnut aivan koulun välittömässä läheisyydessä. Päätöksen perustelu, jonka mukaan esiopetuksen sijoittaminen koulun viereen olisi ainoa keino turvata sujuva nivelvaihe, ei vastaa Metsänhaltijan päiväkodissa jo toteutunutta todellisuutta.

Esiopetuksen siirtäminen toiseen toimipaikkaan katkaisee lapsille tärkeän kasvatuksellisen

jatkuvuuden. Lapset joutuvat vuotta ennen koulun alkua kokonaan uuteen ympäristöön, uusien aikuisten ja ryhmien pariin. Tämä lisää kuormitusta ja heikentää turvallisuuden tunnetta erityisesti niiden lasten osalta, jotka tarvitsevat tukea, rauhallisuutta ja tuttuja aikuisia. Lapsen etu edellyttää, että siirtymät ovat mahdollisimman vähäisiä ja ennakoitavia.

Päätöksessä ei ole myöskään arvioitu riittävästi perheiden arkeen kohdistuvia vaikutuksia. Useissa perheissä esiopetusikäisillä lapsilla on pienempiä sisaruksia samassa päiväkodissa. Esiopetuksen sijoittaminen eri yksikköön pidentää lasten hoitopäiviä, vaikeuttaa perheiden arjen järjestelyjä ja voi lisätä varhaiskasvatusmaksuja. Metsänhaltijan ja Tähtienlennon päiväkotien välinen etäisyys ja kulkuyhteydet eivät ole käytännössä sujuvia, erityisesti kävellessä tai talviolosuhteissa. Lisäksi liikenneolosuhteet ovat huoltajien näkemyksen mukaan turvattomat lasten kuljetusten kannalta etenkin pimeällä talviaikaan. Näitä vaikutuksia ei ole päätöksenteossa selvitetty.

Päätöksessä on esitetty myös virheellisiä tai puutteellisia tietoja esiopetusikäisten lasten määrästä. Metsänhaltijan päiväkodissa on tulevina vuosina riittävä määrä esiopetusikäisiä lapsia, ja aikaisempina vuosina esiopetukseen on hakeuduttu myös muualta. Päätös ei siten koske vain yksittäistä ikäluokkaa, vaan vaikuttaa alueen lapsiin ja perheisiin useiden vuosien ajalta.

Huoltajien näkemyksen mukaan päätöksessä ei ole punnittu lapsen etua YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen edellyttämällä tavalla. Lasten etu on, että he saavat suorittaa esiopetuksen tutussa, turvallisessa ympäristössä pysyvien kasvattajien kanssa ja edetä koulupolulle hallitusti ja luontevasti. Päätös poistaa esiopetus Metsänhaltijan päiväkodista vaarantaa tämän jatkuvuuden ilman, että ratkaisun välttämättömyyttä tai oikeasuhtaisuutta on osoitettu.

Yhteenveto ja loppulausuma

Valittajina ovat yksinomaan oikaisuvaatimuksen 25.11.2025 tehneet henkilöt. Valitus on tehty kuntalain mukaisessa määräajassa ja hallinto-oikeus on toimivaltainen tutkimaan asian.

Edellä esitetyin perustein lautakunnan päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, perustuu puutteelliseen selvitykseen ja loukkaa lapsen edun ensisijaisuutta sekä yhdenvertaisuuden ja suhteellisuuden periaatteita. Päätös on siten lainvastainen Metsänhaltijan päiväkodin osalta.

Täytäntöönpanon jatkuminen ennen asian lainvoimaista ratkaisua tekisi muutoksenhausta tosiasiallisesti hyödyttömän ja aiheuttaisi lapsille ja perheille vaikeasti korjattavaa haittaa. Täytäntöönpanokiello on siten välttämätön oikeusturvan ja lapsen edun turvaamiseksi.

Oikeuskäytäntö ja soveltuvat ennakkolinjaukset

Koulu- ja palveluverkkoa koskevissa ratkaisuissa on vakiintuneesti katsottu, että menettelyvirheet, erityisesti hallintolain 41 §:n mukaisen vaikuttamismahdollisuuden varaamatta jättäminen sekä puutteellinen tiedottaminen, voivat johtaa päätöksen kumoamiseen. Päätöksenteossa korostuu se, että päätöksistä, joilla on merkittäviä vaikutuksia lasten arkeen ja perheiden elämään, tulee varata tosiasiallinen mahdollisuus tulla kuulluksi jo valmisteluvaiheessa.

Oikeuskäytännössä on lisäksi todettu, että hallinto-oikeus voi arvioida päätöksenteon lainmukaisuutta hallintolain 41 §:n ja hyvän hallinnon periaatteiden näkökulmasta riippumatta siitä, mihin yksittäisiin säännöksiin valittaja on nimenomaisesti vedonnut. Menettelyllisten puutteiden merkitys korostuu erityisesti tilanteissa, joissa päätöksen täytäntöönpano voi johtaa peruuttamattomiin seurauksiin ennen kuin asian lainmukaisuus on arvioitu.